

prima instanță: Judecătoria Căușeni
Judecător: M. Terteza
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: M. Ciugureanu, Gr. Dașchevici, I. Cotruță

ÎNCHEIERE

12 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu și Oleg Sternioală

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Mihalachi Victor,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Mihalachi
Victor împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare
Energie” Societate cu Răspundere Limitată, privind anularea actelor administrative,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016, prin care a
fost respins apelul declarat de Mihalachi Victor, fiind menținută hotărârea
Judecătoria Căușeni din 31 mai 2016,

c o n s t a t ă :

La 21 aprilie 2016, Mihalachi Victor a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie”
Societate cu Răspundere Limitată, privind anularea actelor administrative.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, la 12 februarie 2016, ora 7:00,
la domiciliul său s-au prezentat colaboratorii Î.C.S. „Gas Natural Fenosa Furnizare
Energie” S.R.L., care au verificat contorul electric. În urma controlului efectuat,
aceștia i-au arătat că a fost schimbată schema de conectare. Astfel, Mihalachi Victor a
susținut că a demonstrat că aparatul de măsurat cantitatea consumată de energie
electrică este sigilat și nu a efectuat intervenții asupra acestuia. Cu toate acestea,
reprezentanții pârâtului au întocmit actul, iar reclamantul l-a semnat, indicând că
contorul a fost instalat în absența sa de lucrătorii companiei.

Mihalachi Victor a relatat că, la mijlocul lunii martie, a primit decizia nr.
0505/12287-20160219 cu recalcularea plății în sumă de 10 808,58 lei. Împotriva
acesteia, la 22 martie 2016, a depus cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea
deciziei, însă cererea a fost respinsă.

Suplimentar, în susținerea poziției sale, reclamantul a invocat că sigiliul de la
contor nu era deteriorat, iar toate facturile au fost achitate în termen.

Solicită Mihalachi Victor, anularea deciziei nr. 0505/12287-20160219, actul nr.
C 035612 din 12 februarie 2016 și factura de plată în sumă de 10 808,58 lei (f. d. 3).

Pe parcursul examinării cauzei, pârâtul Î.C.S. „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” S.R.L. a formulat referință în întâmpinarea cererii de chemare în judecată, prin care a cerut respingerea acțiunii în temeiul art. 25 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ (f. d. 17 – 20).

La 27 mai 2016, Mihalachi Victor a depus, prin cancelaria Judecătoriei Căușeni, cererea de extindere a pretențiilor sale din acțiunea inițială, solicitând obligarea Î.C.S. „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” S.R.L. să conecteze casa de locuit la energie electrică (f. d. 39).

Cererea indicată supra a rămas la faza primirii spre examinare, însă nici Mihalachi Victor nu a solicitat acceptarea acesteia în procedură (f. d. 41).

Prin hotărârea Judecătoriei Căușeni din 31 mai 2016, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată (f. d. 44, 47 – 49).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016, a fost respins apelul declarat de Mihalachi Victor, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Căușeni din 31 mai 2016 (f. d. 75 – 78).

La adoptarea soluției, instanța de apel a constatat că instanța de fond a stabilit corect că actele contestate de Mihalachi Victor au fost emise în corespundere cu prevederile legii. Astfel, instanța de apel a aplicat art. 66 alin. (5) din Legea cu privire la energia electrică și punctele 21, 49 lit. a), d), i) și j), 93, 94, 165 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare Energetică nr. 393 din 15 decembrie 2010.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a respins argumentul lui Mihalachi Victor cu privire la ignorarea de către instanța de fond a prevederilor punctului 15 din Regulamentul menționat mai sus, deoarece este irelevant speței în cauză. Or, în punctul citat, se indică despre responsabilitatea furnizorului privind furnizarea fiabilă a energiei electrice (f. d. 78).

La 21 februarie 2017, Curtea de Apel Chișinău le-a expediat participanților la proces copia deciziei integrale din 16 noiembrie 2016 (f. d. 79).

La 3 mai 2017, Mihalachi Victor a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanței din 31 mai 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea ilegalității deciziei contestate, recurentul a afirmat că instanțele judecătorești nu au putut demonstra cine a instalat sigiliile deja folosite, atâta vreme cât acestea se păstrează la furnizor și sunt strict numerotate.

De asemenea, Mihalachi Victor a susținut că instanțele ierarhic inferioare au ignorat prevederile punctului 15 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice.

În final, recurentul a precizat că instanța nu s-a pronunțat în privința cererii suplimentare, prin care a cerut obligarea Î.C.S. „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” S.R.L. să conecteze casa de locuit la energie electrică.

La 24 mai 2017, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție a comunicat cererea de recurs Î.C.S. „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” S.R.L., informând că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu este

prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia (f. d. 88).

La 2 iunie 2017, intimatul, prin intermediul avocatului Macovei Artur a depus o referință în întâmpinarea recursului, solicitând declararea acestuia ca fiind inadmisibil (f. d. 90 – 91).

Analizând admisibilitatea recursului, conform art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de Mihalachi Victor este inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Materialele cauzei dovedesc faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele cauzei, rezultă că decizia integrală a instanței de apel din 16 noiembrie 2016 a fost expediată în adresa părților la 21 februarie 2017 (f. d. 79), însă nu există dovada primirii acesteia de către participanții la proces. De fapt, deși recurentul invocă că a primit copia de pe decizie la 10 martie 2017, nu a probat recepționarea exactă a acesteia. Totodată, potrivit plicului prezentat de ultimul, se confirmă că scrisoarea, care conținea actul contestat, a ieșit din biroul (oficiul) poștal la 8 martie 2017 (f. d. 84). Totuși, în lipsa unor înscrisuri pertinente, instanța de recurs nu poate constata cu precizie momentul, când a fost comunicată hotărârea integrală.

Astfel, în atare situație și pentru a nu îngreui persoanei accesul liber la justiție, instanța de judecată consideră că recursul declarat de Mihalachi Victor este depus în termenul prevăzut mai sus.

Din considerentele prezentate mai sus, instanța conchide că cererea de recurs nu a întrunit condițiile de inadmisibilitate prevăzute de art. 433 lit. b), c), d) din Codul de procedură civilă, fiind necesar, finalmente, de a examina argumentele susținute în recurs prin prisma art. 433 lit. a).

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, precum și având în vedere poziția formulată în referință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Temeiurile declarării recursului sunt enumerate exhaustiv în alineatele (2), (3) și (4) ale acestui articol.

Rațiunea acestor dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de

procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt. În aceste condiții, trebuie observat caracterul extraordinar al aceste căi de atac, la care se poate recurge doar în cazurile excepționale enunțate de dispozițiile art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă.

Din acest punct de vedere, completul Colegiului își propune să verifice esența și temeiurile recursului, dar și argumentele privind caracterul nelegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO).

Instanța subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, *inter alia*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), 13 ianuarie 2009, para. 24; *Akaki Tchaghiashvili v. Georgia*, 2 septembrie 2014, para. 34).

În plus, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi audiat. (a se vedea, *de exemplu*, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, para. 39 – 40; *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, para. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, întrucât însăși natura sa solicită o reglementare specială din partea statului, care beneficiază de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia*, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, para. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, para. 64).

În același timp, în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a precizat că interpretarea normelor de procedură reprezintă o chestiune de drept intern și ține, în principiu, de competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (a se vedea, *de exemplu*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), *ibidem*, para. 25; *Vučković și alții v. Serbia (excepții preliminare)*, 25 martie 2014, para. 80; *Miessen v. Belgia*, *ibidem*, para. 70).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În același context, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă urmăresc protejarea interesului părții, precum și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și buneii-administrații a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Beniamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, para. 22; *Erfar – Avef*, ibidem, para. 41, *Marc Brauer*, ibidem, para. 35; *Miessen*, ibidem, para. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, para. 36 - 37).

În speță, instanța constată că cererea de recurs declarată de către Mihalachi Victor este formulată în baza art. 357, 358, 360, 364, 365 din Codul de procedură civilă. Cu toate acestea, ultimul a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat legea, așa cum este prevăzut în articolul 432 alin. (2) lit. a) și c) din Codul de procedură civilă.

Completul judiciar notează că-i revine obligația de a verifica dacă argumentele recurentului întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibil cererea acestuia, inclusiv dacă normele de drept invocate în favoarea punctului său de vedere sunt incidente la soluționarea fondului cauzei.

Din analiza conținutului cererii de recurs, reiese în mod cert că recurentul a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel deja s-a pronunțat. De altfel, Mihalachi Victor nu arată motivele nelegalității hotărârii instanței de apel, ci se mulțumește să afirme abstract că instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat legea, fără nici o observație pertinentă speței.

În baza celor prezentate, completul Colegiului observă că Mihalachi Victor nu a adus suficiente argumente cu privire încalcările comise de instanța de apel, pe care le-ar fi considerat esențiale și ar putea obliga instanța de recurs să primească cererea acestuia spre examinarea în fond și, eventual, să caseze/modifice hotărârea judecătorească contestată. Prin urmare, temeiurile invocate nu sunt compatibile cu cerințele prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, *inter alia*, *Helle v. Finlanda*, 19 decembrie 1997, para. 55; *Latourniere v. Franța*, 10 decembrie 2002, para. 2; *Hansen v. Norvegia*, 2 octombrie 2014, para. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 alin. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs, ca fiind „lipsit de șanse de succes” (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), ibidem, para. 24; *Beniamin Nersesyan*, ibidem, para. 23 – 24; *Akaki Tchaghiasvili*, ibidem, para. 34 sau *Papaioannou v. Grecia*, 2 iunie 2016, para. 45).

Mai mult, instanța observă că recurentul Mihalachi Victor a formulat prezenta cerere după ce a beneficiat de o procedură contradictorie pe fond și a avut posibilitatea de a fi audiat de o primă instanță și de o instanță de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Levages Prestations Services v. Franța*, 23 octombrie 1996,

para. 48; *A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italia*, 27 septembrie 2011, para. 59; *Akaki Tchaghiashvili*, ibidem, para. 34).

În sfârșit, în limitele impuse de art. 439 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța conchide că recursul dedus judecății nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, adică nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, care ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicări eronate a normelor de drept material sau procedural din partea instanței judecătorești ierarhic inferioară. Din aceste raționamente, completul Colegiului constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă. Deci, conjunctură stabilită mai sus confirmă că există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit, iar, în viziunea instanței, însăși esența dreptului de acces la instanță nu a fost afectată.

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite *supra*, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către Mihalachi Victor nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Mihalachi Victor.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală